

**BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN
EN TELECOMMUNICATIE**

B I P T

**ADVIES VAN DE RAAD VAN HET BIPT
VAN 19 MEI 2018 MET BETREKKING TOT HET ONTWERP VAN
KONINKLIJK BESLUIT HOUDENDE DE BEREKENING VAN DE
NETTOKOSTEN VAN DE UNIVERSELEDIENSTVERPLICHTINGEN VAN DE
AANBIEDER VAN DE UNIVERSELE POSTDIENST EN HOUDENDE
VASTSTELLING VAN DE REGELS MET BETREKKING TOT DE BETALING VAN
DE STAATSTUSSENKOMST**

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1. Onderwerp van het advies.....	3
Hoofdstuk 2. Advies	3
2.1. BETRACHTING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT	3
2.2. HET BEGRIP NETTOKOSTENBEREKENING	3
2.3. OPMERKINGEN DIE BETREKKING HEBBEN OP DE BEREKENINGSMETHODE	3
2.4. OPMERKINGEN DIE BETREKKING HEBBEN OP DE VERIFICATIEPROCEDURE	4
2.5. CONCLUSIE.....	4

Hoofdstuk 1. Onderwerp van het advies

Artikel 23 van de wet van 26 januari 2018 betreffende de postdiensten (hierna: de postwet) stelt uitdrukkelijk dat aangaande een koninklijk besluit voor de berekeningsmethode van de nettokosten van de universele dienstverplichtingen, alsook de verificatie ervan, een advies van het BIPT nodig is:

“[...]De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de methode voor de berekening van de nettokosten van de universele dienstverplichtingen overeenkomstig de wettelijke en reglementaire principes, alsook de procedureregels voor de verificatie bedoeld in het eerste lid.”

Hoofdstuk 2. Advies

2.1. Betrachting van het koninklijk besluit

Dit koninklijk besluit heeft tot doel een duidelijke en correcte methodologie voor de berekening van de nettokost, waarvan de basisprincipes reeds zijn weergegeven in artikel 23 van de postwet, verder uit te werken, rekening houdende met de Postrichtlijn en de best practices van de Europese Commissie in deze materie.

De uitwerking van de methodologie is nodig om te vermijden dat door een incorrecte nettokostberekening onterecht een onredelijke financiële last zou vergoed moeten worden door de Belgische Staat aan bpost overeenkomstig artikel 24 van de postwet.

2.2. Het begrip nettokostenberekening

De berekening van de nettokost heeft betrekking op het boekjaar voorafgaand aan het jaar waarin de berekening uitgevoerd wordt en is gebaseerd op een vergelijking tussen twee scenario's:

- Het eerste scenario (de “referentiesituatie”) betreft de nettokost die de aanbieder van de universele dienst daadwerkelijke gedragen heeft in het betrokken jaar (dus in de situatie “met” de universeledienstverplichtingen);
- Het tweede scenario (het “tegenfeitelijk scenario”) beoogt de kost te bepalen die dezelfde aanbieder zou gedragen hebben in de veronderstelling dat hij niet onderworpen was geweest aan de universeledienstverplichtingen (dus in een – hypothetische- situatie “zonder” universeledienstverplichtingen).

2.3. Opmerkingen die betrekking hebben op de berekeningsmethode

Het ontwerp van koninklijk besluit bevat een reeks preciseringen inzake nettokostenberekeningsmethodologie die garant moeten staan voor een correcte berekening ervan, onder meer:

- In concreto wordt er in het ontwerp van koninklijk besluit voor de berekening gekozen voor de zgn. “**profitability cost approach**” (artikel 2, 2°), die erin bestaat de nettokost van de universeledienstverplichtingen te berekenen als het verschil tussen de operationele winst (d.w.z. de winst voor belastingen en interesten of “EBIT”) in het tegenfeitelijk scenario en in de referentiesituatie. Deze methode wordt door de Europese Commissie als de meest geschikte beschouwd¹.
- Het tegenfeitelijk scenario is gebaseerd op een **aannemelijke alternatieve strategie**, zijnde de commercieel optimale strategie die de aanbieder van de universele dienst zou volgen indien deze aanbieder niet langer aan de universeledienstverplichtingen onderworpen zou zijn, en dit in de context van een **concurrentiële markt**, rekening houdende onder meer van het fenomeen van e-substitutie (artikel 3, 1°). Deze hypothese van een concurrentiële markt zal een impact hebben op het niveau van prijselasticiteit aan de vraagzijde voor de verschillende diensten voor dewelke een afwezigheid van effectieve concurrentie wordt waargenomen.
- In de gehele berekening, moet de aanbieder van de universele dienst erover waken **dubbeltellingen te vermijden** (artikel 4).
- Tevens is er een niet-restrictieve definitie van de **immateriële en marktvoordelen** aangaande de universele dienst die in rekening moeten worden gebracht. Hierbij dienen tevens studies van het BIPT hieromtrent in acht te worden genomen (artikel 3, 3°).
- In geval van een vraag tot compensatie, wordt de berekening van de nettokost gemaakt op basis van de **LRIC (“Long Run Incremental Cost”) bottom-up** kostenallocatiemethodologie (artikel 3, 2°). De LRIC bottom-up zorgt voor een objectieve link naar de kosten en een grote transparantie.

Al deze maatregelen zijn opgenomen in het koninklijk besluit met als doel een correcte nettokostberekening van de universele dienst.

2.4. Opmerkingen die betrekking hebben op de verificatieprocedure

Er is voorzien in de implicatie van het BIPT van in het begin van het proces tot berekening van de nettokost, met de definiëring van het tegenfeitelijk scenario, dat aan het BIPT wordt gecommuniceerd voor 1 juni van het jaar dat volgt op het referentiejaar. Dit zal het BIPT reeds toelaten het referentiescenario, dat enerzijds complex is en anderzijds een cruciale impact heeft op het eindresultaat, te onderzoeken alvorens het dossier uiteindelijk wordt ingediend uiterlijk op 31 augustus van het jaar dat volgt op het referentiejaar.

Nadien heeft het BIPT twee maanden de tijd om bij de minister een schriftelijk verslag uit te brengen over de berekening van de nettokosten. Indien het BIPT om bijkomende inlichtingen verzoekt, wordt deze termijn opgeschort tot de dag van ontvangst van deze inlichtingen.

2.5. Conclusie

Het BIPT kan het doel van het voorliggende ontwerp onderschrijven, met name om een correcte invulling te geven aan de nettokostenberekening en verificatie. Het ontwerp van koninklijk

¹ Zie document: *Annex on the calculation of the net cost of the postal universal service obligation bij het Commission Staff working document accompanying the document Report from the Commission to the European Parliament and the Council on the application of the Postal Service Directive, 17 november 2015, SWD(2015) 207 final.*

besluit bevat inhoudelijk en procedureel, zoals uiteengezet onder 2.3 en 2.4, maatregelen en preciseringen dewelke moeten kunnen leiden tot de realisatie van deze doelstelling.

Axel Desmedt
Lid van de Raad

Jack Hamande
Lid van de Raad

Luc Vanfleteren
Lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
Voorzitter van de Raad